

Tematiskā diskusija

**Labās prakses piemēri sociālās akceptējamības veidošanai
Sociālās akceptējamības šķēršļi un virzītājspēki**

**Projekta Tematiskais seminārs,
2018.gada 21.jūnijs, Rīga**

Kāds ir Jūsu viedoklis?

1. Vai Jums ir ierosmes piemēram, kuru varētu uzskatīt kā labo praksi pozitīvas attieksmes veidošanā pret vēja enerģiju?

Projekta 4.pakotne

Nodevums 4.1

«Methodological framework for best practice selection & analysis» (FFU)

Labā prakse var būt:

- **Efektīvas informācijas sniegšanas metodes un komunikācija** ar ieinteresētajām pusēm, iedzīvotājiem, tajā skaitā interaktīvās komunikācijas metodes
- **Efektīva diskusija vēja parka plānošanas gaitā**, neitrālu ekspertu un mediatoru iesaiste, iedzīvotājus iesaistošu darba grupu izveide,
- **Sabiedrības līdzdalības modeļi un instrumenti vēja enerģijas plānošanā (telpiskā plānošana un cita veida plānošana)** un atļauju procedūrā, īpaši neformālie (ārpus likumdošanā obligāti noteiktajiem)
- **Vietējās pašvaldības (vietējo iedzīvotāju) iesaiste – tiešā un netiešā finanšu līdzdalība**, vienošanās par ieguvumiem vietējam līmenim, kompensācijas pasākumi, “taisnīgi” (*fair*) zemes nomas līgumi ar zemes īpašniekiem
- **Pasākumi un vienošanās, lai samazinātu vēja turbīnu darbības ietekmes uz vidi, arī iedzīvotāju dzīvesvietai/mājokļiem.**
- esoša vēja parka darbība, vai jauna parka attīstība, ievērojot vietējās intereses. Piemēram, **vēja parku operatoru brīvprātīgi veikti tehniskie pasākumi ietekmes uz vidi, sugām un iedzīvotāju dzīvesvietu mazināšanai**, parka iekļaušanai apkārtējā ainavā, utml.

Projekta 4. pakotne

1.solis. Partneru piedāvājums labajām praksēm

Mūsu šībrīža piedāvājums:

1. Pašvaldības pasūtīta iedzīvotāju aptauja par informētību un attieksmi par vēja parku (Liepājas pilsēta)
2. Vēja enerģijas attīstībai atļauto teritoriju (zonu) noteikšana Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā
3. Vienošanās par ieguvumiem vietējam līmenim - fiksēta apmēra ziedojumi vietējām kopienām (Nelja Energia (4 Energy), Igaunija un Lietuva)
4. Sabiedrības līdzdalības process vēja parka izveidē (Tooma II vēja parks, Igaunija)

Ceram uz Jūsu ierosmēm!

Kāds ir Jūsu viedoklis?

2. Kuri no norādītajiem faktoriem ir nozīmīgākie šodienas Latvijas situācijā un ietekmē sabiedrības attieksmi pret vēja enerģiju?

Vēja enerģijas projekta Akceptējamības faktoru grupas

1. Tehniskie raksturlielumi
2. Ietekme uz vidi, ekonomiku un sabiedrību
 - 2.1 Vides dimensija
 - 2.2 Ekonomikas dimensija
 - 2.3 Sociālā dimensija (labklājība un veselība)
3. Individuālie raksturlielumi
 - 3.1 Socio-kultūras faktori
 - 3.2 Socio-psiholoģiskie faktori
4. Konteksts
 - 4.1 Enerģijas tirgus
 - 4.2 Politiski administratīvais ietvars, pārvaldība

Akceptējamības faktoru grupas: tehniskie raksturlielumi

- turbīnu (sa)redzamība (izmēri, krāsa)
- turbīnu skaits
- vēja parka izmēri (turbīnu skaits, augstums)
- attālums no apdzīvotajām vietām, no aizsargājamām teritorijām
- darbības drošība (rotora lāpstiņu apledošana-ledus atlūzas, u.c)
- kumulatīvā ietekme (kaimiņu projekti)
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: vides dimensija

- ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamiem biotopiem
- ietekme uz ornitofaunu un citām sugām
- ietekme uz vides kvalitāti vietējā mērogā
- ainavas izmaiņas,
- Īpaši aizsargājamās teritorijas
- resursu izmantošana, tajā skaitā zemes resursi
- SEG emisiju apjoms (SEG emisiju samazināšana)
- atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: ekonomikas dimensija

- ekonomiskie ieguvumi vai nastas, un to sadalījuma taisnīgums
- plašāka ekonomiskā ietekme teritorijā,
- ietekme uz konkrētām vietējās ekonomikas nozarēm, piem., tūrisms
- staciju/parka (arī zemes) īpašumattiecības, īpašnieki
- ietekme uz nekustamā īpašuma vērtību
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības samazināšana,
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: sociālā dimensija (labklājība un veselība)

- trokšņa ietekme,
- mirgošanas efekts
- infraskaņa, vibrācijas ietekme,
- elektromagnētiskais lauks,
- ietekme uz rekreācijas vidi
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: individuālie raksturlielumi

Sociālie kultūras faktori:

- indivīda socio – kultūras vērtības,
- vietas vērtība, indivīda pašidentifikācija ar vietu, pieķeršanās vietai
- nacionālais/reģiona/vietējais diskursi attiecībā uz vēja enerģijas izmantošanu
- pozitīvie un negatīvie naratīvi (piem., plašsaziņas līdzekļos, sociālajos medijos,
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: individuālie raksturlielumi

Indivīda attieksmes (socio – psiholoģiskie faktori)

- politiskās attieksmes
- vides attieksmes
- attieksme pret klimata pārmaiņām
- attieksme pret enerģētikas (kopumā) politiku
- attieksme pret vēja enerģijas izmantošanu (kopumā)
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: konteksts

Enerģijas tirgus

- vēja enerģijas un citu atjaunojamo resursu enerģijas īpatsvars
- valsts kā elektrības importētāja/eksportētāja
- energoapgādes drošums
- citi

Akceptējamības faktoru grupas: konteksts

Politiski administratīvais ietvars, pārvaldība

- apspriešanas un lēmumu pieņemšanas procedūras
- informācijas kvalitāte un pieejamība
- procedurālais godīgums (formālā/ne-formālā līdzdalība),
- “spēles dalībnieku” kopa, sabiedrības uzticība “spēles dalībniekiem un procesiem”
- nacionālās/reģionālās/vietējās politikas un plāni,
- telpiskā plānošana/zemes izmantošanas plānošana
- ekonomiskās iniciatīvas
- populisms
- citi